

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 37 PŽ-616/2024-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, doc. dr. sc. Jelene Čuveljak, sutkinje izvjestiteljice i Marine Veljak, članice vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom MENS-KORMAN GRUPA d.o.o. u stečaju, OIB 04436522142, Osijek, Ulica Sv. L.B. Mandića 111 T, odlučujući o žalbi stečajnog vjerovnika Tomislava Kormana iz Čepina, Biokovska 13, OIB 64302522506, protiv rješenja Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj St-419/2023-366 od 28. prosinca 2023., u sjednici vijeća održanoj 20. veljače 2024.

r i j e š i o j e

Odbija se žalba stečajnog vjerovnika Tomislava Kormana kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj St-419/2023-366 od 28. prosinca 2023. u točki VI. izreke.

Obrazloženje

1. Pobijanim dijelom rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj St-419/2023-366 od 28. prosinca 2023. u točki I. izreke utvrđene su tražbine prvog višeg isplatnog i utvrđene i osporene tražbine II. višeg isplatnog reda. Pod točkom VI. izreke je odbačena prijava tražbine vjerovnika Tomislava Kormana iz Čepina, Biokovska 13, OIB 64302522506 od 12. kolovoza 2023. (str. 1970.-2119. spisa) u iznosu od 85.313,27 EUR / 642.792,83 kn, kao preuranjena.

2. Protiv navedenog rješenja žalbu je podnio Tomislav Korman zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitnih povreda odredaba procesnog prava te bitnih povreda odredaba materijalnog prava ističući da je točno utvrđenje tražbine u prvom višem isplatnom redu dok nije točno u pogledu dijela tražbine koja je odbačena uz napomenu da je prva prijava bila 12. kolovoza 2023., a druga je bila 13. studenog 2023. o kojoj prijavi uopće nije odlučeno. Ističe i da predmetnim zajmovima nije nadomješten nikakav kapital jer nema u tom smislu nikakve odluke njega kao jedinog osnivača nego su podmirivane obveze stečajnog dužnika, pa ističe da prijava ne potpada pod primjenu odredbe čl. 139. st. 1. t. 5. Stečajnog zakona već se radi o tražbini II. višeg isplatnog reda. Predlaže ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

3. U odgovoru na žalbu stečajna upraviteljica osporava žalbene navode pojašnjavajući da je žalitelj prijavi tražbinu u iznosu od 85.313,27 eura temeljem Ugovora o zajmu sklopljenih u razdoblju od 31. siječnja 2016. do 31. siječnja 2022. Navedeni vjerovnik podnio je prijavu tražbine 8. kolovoza 2023., temeljem Rješenja o otvaranju stečajnog postupka poslovni broj St-419/2023-266 od 15. lipnja 2023., te 13. studenog 2023., temeljem Rješenja o otvaranju stečajnog postupka poslovni broj St-419/2023-329 od 18. rujna 2023., u identičnom iznosu od 85.313,27 eura. Budući da je navedeni vjerovnik u razdoblju sklapanja ugovora o zajmu bio u Sudskom registru upisan kao osnivač/član društva te osoba ovlaštena za zastupanje, koja zastupa društvo pojedinačno i neograničeno u svojstvu člana uprave, sukladno čl. 139. st. 1. t. 5 Stečajnog zakona, stečajna upraviteljica je predložila odbaciti tražbinu rješenjem kao preuranjenu, pa predlaže da je potvrdi prvostupanjsko rješenje.

4. Žalba nije osnovana.

5. Ispitavši rješenje u pobijanom dijelu u smislu odredbe čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22; dalje: ZPP), u vezi s odredbom čl. 10. Stečajnog zakona u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je isto pravilno i osnovano na zakonu.

6. Prvenstveno valja istaknuti da iz stanja spisa proizlazi da je po prijedlogu dužnika od 5. ožujka 2018. nad njime otvoren predstečajni postupak rješenjem prvostupanjskog suda poslovni broj St-215/2018 od 9. travnja 2018., koji postupak je pravomoćnim rješenjem suda poslovni broj St-215/2018 od 7. rujna 2018., obustavljen. Rješenjem prvostupanjskog suda poslovni broj St-419/2023 od 18. rujna 2023. otvoren je stečajni postupak nad dužnikom koje rješenje je potvrđeno rješenjem ovog suda poslovni broj PŽ-3506/2023 od 25. listopada 2023. Slijedom navedenog neosnovano žalitelj navodi da je u ovom postupku došlo do povrede postupka, jer je nad dužnikom trebao biti proveden predstečajni postupak.

7. Iz stanja spisa proizlazi da je rješenjem predsjednika ovog suda poslovni broj 29-Su-892/2023 od 12. prosinca 2023. odbijen zahtjev Tomislava Kormana i Josipa Kormana za izuzeće uređujuće sutkinje i predsjednice suda pa neosnovano žalitelj navodi da pobijano rješenje nije mogao donijeti uređujući sudac. U odnosu na prijedlog za svrsishodnu delegaciju koju su podnijeli stečajni vjerovnici Tomislav Korman i Josip Korman valja navesti da je čl. 68. ZPP-a uređen institut tzv. svrhovite delegacije nadležnosti. Prema čl. 68. st. 1. ZPP-a, nadležni sud prvog stupnja može sam ili na prijedlog stranke zatražiti od najvišeg suda određene vrste da odredi da u pojedinom predmetu postupka drugi stvarno nadležni sud s njegova područja ako je očito da će se tako lakše provesti postupak ili kada za to postoje drugi važni razlozi. Prema st. 2. o prijedlogu stranke iz st. 1. ovog članka odlučuje prvostupanjski sud rješenjem protiv kojeg žalba nije dopuštena, prema st. 3. o zahtjevu prvostupanjskog suda iz st. 1. ovog članka odlučuje sudac pojedinac najvišeg suda određene vrste; a prema čl. 4. nadležni drugostupanjski sud može sam ili u povodu prijedloga stranke

zatražiti od Vrhovnog suda Republike Hrvatske da odredi da u pojedinom predmetu postupa drugi stvarno nadležan sud ako je očito da će se tako lakše provesti postupak, ili ako za to postoji drugi važni razlozi. U tom se slučaju st. 2. i 3. ovog članka primjenjuju na odgovarajući način.

8. Iz navedenog čl. 68. ZPP-a jasno proizlazi da prvostupanjski, odnosno drugostupanjski sud odlučuje o tome hoće li u povodu prijedloga stranke zatražiti od nadležnog suda da odredi tzv. svrhovitu delegaciju.

9. Kako nije donesena odluka o svrsishodnoj delegaciji, stečajni postupak vodi se pred sada nadležnim sudom.

10. Također je neosnovan žalbeni navod o povredi postupka jer prvostupanjski sud nije prihvatio prijedlog žalitelja za tonsko snimanje ispitnog ročišta od 18. prosinca 2023. budući da se odredbe čl. 123.a ZPP-a o tonskom snimanju ročišta ne primjenjuje budući da ministar pravosuđa nije još donio pravilnik iz čl. 17. ZID ZPP-a („Narodne novine“ broj 80/22) odnosno odluku iz čl. 126.b ZPP-a.

11. Dakle, nije počinjena niti jedna od povreda odredaba postupka na koje u žalbi upire žalitelj.

12. Iz obrazloženja prvostupanjskog rješenja u odnosu na spornu točku VI. izreke proizlazi da je odbačena prijava žalitelja s obzirom da ista predstavlja zajam članova društva i kao takav je onda isti tražbina za povrat zajma kojima se nadomješta kapital nekog člana društva ili odgovarajuće tražbine te predstavljaju tražbine nižeg isplatnog reda sukladno čl. 139. st. 1. t. 5 Stečajnog zakona. Sukladno čl. 257 st. 5. Stečajnog zakona tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju se samo na poseban poziv suda odnosno ako stečajni sudac posebno pozove i te vjerovnike da prijave svoje tražbine te je prijava tražbine prijavitelja odbačena kao preuranjena.

13. Pravila o zajmu kojim se nadomješta kapital kod društva s ograničenom odgovornošću ističu da član koji društvu u vrijeme kad je ono u krizi umjesto da mu pribavi vlastiti kapital, kada bi mu ga inače uredni gospodarstvenici trebali pribaviti, dade zajam, može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo kao stečajni vjerovnik nižeg isplatnog reda (čl. 408. Zakona trgovačkim društvima, „Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 - službeni pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22 i 18/23; dalje: ZTD). Dakle, da bi se određeni zajam mogao smatrati ovim zajmom kojim se nadomješta kapital potrebno je kao prvo da je dan zajam ili druga pravna radnja koja u gospodarskom smislu odgovaraju davanju zajma. Kao drugo je bitno da je zajam dao član društva. Ovo se ipak ne odnosi apsolutno na sve članove društva, jer je izričito propisano da ova pravila ne vrijede za člana društva koji ne vodi njegove poslove a čiji se poslovni udio odnosi na desetinu ili manji dio temeljnog kapitala društva. Dakle, ovo se pravilo primjenjuje na članove društva koji vode poslove društva ili one koji imaju više od deset posto udjela u temeljnom kapitalu društva. Dodatno, u krizi društvo može i povećati temeljni kapital te treće osobe mogu stjecati udjele u tom društvu u cilju da se prevlada krizno stanje, za takav je

slučaj propisano da se ova pravila ne primjenjuju na njegove tražbine koje proizlaze iz ranije danih i novih zajmova do visine temeljnog kapitala uplaćenog u društvo pri povećanju temeljnog kapitala na temelju kojeg je udio stečen. Ovim dodatnim pravilom su zaštićene osobe koje ulažu u vlastiti kapital društva u krizi, jer je lako moguće da bi odbile ulaganje kada bi time dovele u rizik povrat ranije danih zajmova. Dakle, u ovim se slučajevima društvo pojavljuje u ulozi zajmoprimca, dok zajmodavci mogu biti: a) članovi društva osim onih koji ne vode njegove poslove a čiji se poslovni udio odnosi na desetinu ili manji dio temeljnog kapitala ili b) treće osobe kojima je član društva dao neko osiguranje za povrat zajma ili im se to jamči. Prema tome, na članove društva koji vode njegove poslove bez obzira na to koliki je njihov poslovni udio i na članove društva kojih se poslovni udio odnosi na više od 10% temeljnog kapitala neovisno o tome vode li poslove društva, primjenjuju se pravila o nadomještanju kapitala. Treći uvjet za primjenu ovih pravila je da je to društvo u krizi, dakle da postoji neki krizni trenutak u poslovanju samog društva i da je došlo do otvaranja stečajnog postupka. Naime, u slučaju da društvo normalno posluje, podmiruje svoje obveze prema vjerovnicima, onda može i normalno vratiti predmetni zajam članu društva. Također se u slučaju sumnje da li je društvo bilo u krizi kod davanja zajma može dokazivati da u trenutku davanja zajma nije postojala kriza, već su se npr. htjeli izbjeći dodatni troškovi kredita kod banaka i sl.

14. Dakle, kada je društvo u krizi članovi društva imaju prvo obvezu pribaviti tom društvu vlastiti kapital, stoga članovi društva mogu povećati temeljni kapital, tražiti dodatne ulagače i sl. No, ako umjesto toga sami daju zajam društvu, onda će se taj povrat zajma u stečajnom postupku moći ostvariti samo kao tražbina nižeg isplatnog reda. Naime, da su članovi društva omogućili društvu pribavljanje vlastitog kapitala, tada bi u slučaju stečajnog postupka oni mogli tražiti svoja prava tek kada se podmire svi vjerovnici odnosno vjerovnici stečajne mase pa vjerovnici viših isplatnih redova pa tek potom vjerovnici nižih isplatnih redova. Pored toga, u pravilu nije za očekivati da bi treće neovisne osobe (financijske institucije ili druge pravne ili fizičke osobe) dale zajam/kredit društvu koje je u krizi i za koje postoje osnove sumnje da neće moći vratiti taj zajam/kredit. Dakle, u osnovi zajam kojim se nadomješta kapital je zajam koji se daje društvu u krizi kako bi mu se omogućio nastavak poslovanja i on se smatra kapitalom uloženim u društvo, a ne zajmom kojeg bi društvo trebalo vratiti. Zajam kojim se nadomješta kapital predstavlja sredstva koja se stavljaju na raspolaganje društvu formalno putem zajma. Zajam kojim se nadomješta kapital može biti u novcu ili zamjenjivim stvarima, a može se raditi i o pretvaranju duga u zajam. Osim zajma, pod isti pravni režim potpadaju i druge pravne radnje vjerovnika društva kojim se financira društvo u krizi, a koje u gospodarskom smislu odgovaraju davanju zajma.

15. Iako je u pravu žalitelj kada ističe da je sud u izreci pobijanog rješenja naveo da se odbacuje njegova prijava tražbine od 12. kolovoza 2023., a o prijavi tražbine od 13. studenog 2023. nije odlučeno, no uvidom u spis je utvrđeno da su obje prijave tražbina identične s time da je u ovoj pravnoj stvari ukinuto prvo rješenje o otvaranju stečajnog postupka, stoga je nakon donošenja novog rješenja o otvaranju stečajnog postupka ponovno počeo teći rok za prijavu tražbine vjerovnicima. No, s obzirom da su prijave tražbina identične, očigledno je sud prvog

stupnja pogriješio u pisanju datuma, brojeva i sl., a koju pogrešku može ispraviti u bilo koje doba.

16. Slijedom prethodno navedenog, razvidno je da je u ovoj pravnoj stvari tužitelj prijavio tražbinu koja se temelji na zajmu koji je dan društvu u krizi sukladno čl. 408. ZTD-a, stoga je pravilna odluka suda prvog stupnja u dijelu u kojem je odbačena kao preuranjena prijava tražbine tužitelja.

17. Kako nisu ostvareni žalbeni razlozi na koje ukazuje žalitelj, a niti oni na koje sud pazi po službenoj dužnosti, to je valjalo na temelju odredbe čl. 380. t. 2. ZPP-a u vezi s odredbom čl. 10. SZ-a, žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi rješenje u pobijanom dijelu.

Zagreb, 20. veljače 2024.

Predsjednica vijeća
Kamelija Parać

Broj zapisa: **9-30863-c0af3**

Kontrolni broj: **05999-32f8d-2ba95**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Kamelija Parać, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.